

**Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
KULLAMAA PÜHA JOHANNESE KOGUDUS
ELCE ST. John's congregation of Kullamaa**

KOGUDUSE 2017 AASTA TEGEVUSE SÖNALINE ARUANNE

I. Koguduse liikmed, juhtorganid ja nende tegevuse analüüs

Koguduse liikmeskonna dünaamika ja üldiseloostus (vanus, haridus, sotsiaalne staatus jms). Koguduse tööpiirkonnas elavate, kuid kirikusse mitte kuuluvate inimeste suhtumise kristlikku usku. Nõukogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseis ning sinodisaadikud. Muudatused. Hinnang koguduse juhtorganite tegevusele.

Hinnanguliselt võiks neid, kes enne ja peale sõda ristitud on ja 2016. aastal veel elus on, olla umbes 600 inimest.

Liikmeannetuse teinud liikmeid oli koguduses aruandeaastal 156 (2016.a. 181; 2015.a. 197; 2014.a. 217; 2013.a. 230; 2012.a. 261; 2011.a. 350). Ilmselt võib ütelda, et võrreldes eelmise aastaga suurt tagasilangust toimunud ei ole, kuna aruandeaastal saadeti ajast igavikku aruandjale teadaolevalt 14 koguduseliiget.

2016.a. oli Kullamaa vallas 1 104 elanikku ja Läänemaal tervikuna 24 948 elanikku. Aruandeaasta kohta vastavat võrreldavat statistikat teha on raske, kuna aruandeaasta lõpul liitus haldusreformi käigus Kullamaa vald Lääne-Nigula vallaga ning suur osa Läänemaast (Hanila ja Lihula vald) läksid Pärnu maakonna koosseisu.

Küll saab eelnevate aastate statistikale tuginedes tõdeda, et kümne aasta jooksul, 2007-2017 on Läänemaa elanike arv vähenenud 3 287 (28 235-lt 24 948-le) inimese võrra ja Kullamaa elanike arv 227 (1 331-lt 1 104-le) inimese võrra. Märjamaa valla elanike arv on kümne aasta jooksul vähenenud 850 (7 401-lt 6 551-le) inimese võrra.

Vanuseliselt on koguduse liikmeskonnas ülekaalus pensioniealised.

Koguduseliikmete keskmine hariduslik tase on aastatega tõusnud, sest vanemaid vähese haridusega inimesi on jäänud vähemaks ja nooremad, kes kogudusega liituvad, on tavaliselt keskharidusega või jätkavad kõrghariduse omandamist. Praeguseks on suurem osa koguduseliikmetest kesk- või kõrgharidusega.

Sotsiaalselt staatuselt on koguduse liikmeid alates pensionäridest ja ülalpeetavatest kuni firmajuhi ja juhtivtöötajani.

Suurem osa inimesi on seotud mingil moel eluga maal või pärinevad vähemalt siit. Elu- ja eriti töökoht ei tarvitse aga enam ammu olla seotud maaeluga. Iga aastaga väheneb nende inimeste arv, kes tegelevad põllumajandusega. Ainult suuremad ettevõtjad suudavad end põllumajandusega ära majandada, väiksematele käib see ülejõu. Tegelikult ongi jäänud ainult suuremad põllumajandusega tegelejad, väiksemad teevad seda veel ainult rohkem oma hobiks, sest mitmesugused normid ja nõudmised on kasvanud üsna karmideks ning väiketootjale ei ole nende täitmine jõukohane. Ka ei taga sellise tootmise viljelemine äraelamiseks vajaliku sissetuleku saamist.

Suhteliselt palju on neid inimesi, kes töötavad Tallinnas või vähemal määral Haapsalus, Märjamaal. On neid, kes juba aastaid on töötanud välismaal, peamiselt Soomes. Välismaal töötavate inimeste arv on aegamisi kasvanud.

Koguduse alal elavate, kuid kogudusse mittekuuluvate inimeste suhtumine kogudusse on enamasti äraootav. Puuduvad näited negatiivsest suhtumisest kirikusse.

Koguduse nõukogusse kuulusid kuni korraliste valimisteni 26.02.2017.a. (alates 02.12.2012.a.): õpetaja Lembit Tammsalu, Aili Ansel, Margus Jehe, Ülle Kollo, Helve Lehtmaa, Ants Lipu, Maret Lõhmus (surn 26.01.2016.a.), Hannes Smitt, Merike Strööm, Lembitu Twerdianski ja Maire Tiitus. Nõukogu asendusliikmeteks on Valve Einling, Helga Vahi ja Anneli Vessart.

Juhatuse koosseisu kuulusid kuni korraliste valimisteni 05.03.2017.a. (alates 16.12.2012.a.): esimees Margus Jehe, õpetaja Lembit Tammsalu, Ants Lipu, Merike Strööm ja Anneli Vessart.

Sinodi saadikud olid kuni korraliste valimisteni 05.03.2017.a. (alates 16.12.2012.a.): Margus Jehe ja Merike Strööm ning nende asemikeks Hannes Smitt ja Ants Lipu.

Koguduse revident oli kuni korraliste valimisteni 05.03.2017.a. (alates 16.12.2012.a.) Ülle Kollo.

Aruandeaastal toimusid korralised koguduse juhtorganite valimised.

Koguduse nõukogusse kuuluvad (alates 26.02.2017.a.): õpetaja Lembit Tammsalu, Ülle Kollo, Ants Lipu, Hannes Smitt, Merike Strööm, Lembitu Twerdianski, Tiina Silk ja Kersti Lipu ning nende asendusliikmeteks on Helga Vahi ja Maire Tiitus.

Juhatuse koosseisu kuuluvad (alates 05.03.2017.a.): esimees Ants Lipu, Margus Jehe, Hillar Vessart ja Hannes Smitt.

Sinodisaadikud on (alates 05.03.2017.a.): Maire Tiitus ja Ülle Kollo. Sinodisaadikute asemikeks on Helga Vahi ja Tiina Silk.

Koguduse revident on (alates 05.03.2017.a.) Ülle Kollo.

Seoses koguduse juhtorganite korraliste valimistega peab esile tooma ka kurioosset juriidilist olukorda, mis tekkis peale valimisi. Nimelt ei ole Harju Maakohtu poolt uut juhatuse koosseisu registrikaardile kantud. Kohtu poolt on viidatud teatud puudustele valimisdokumentides (kogudus on omaltpoolt kõik dokumendid Konsistooriumile esitanud vastavalt kirikuseaduses kehtestatud nõuetele). Kohtuga suhtleb selles osas Konsistooriumi vastav ametnik.

Sisuliselt on tegemist laiemal vaidlusega kohtusüsteemi ja kirikute (EELK kõrval ka teised konfessioonid) vahel, milles Kullamaa kogudus on kahetsusväärset jäänud kohtuhammasrataste vahele.

Aruande kirjutamise ajaks (2018.a. jaanuar) ei ole kirjeldatud probleemile lahendust saavutatud, mis omakorda tähendab, et kogudust juhib praegu riigi silmis selleks õigusi mitteomav juhatuse. Allkirjaõiguslik on antud hetkel allkirjutanu, teiste juhatuse liikmete volitused on kas lõppenud või ei ole veel registrikaardi kande mõttes jõusse astunud.

Aruandeaastal pidas koguduse juhatuse 1 koosoleku, nõukogu 2 koosolekut ja täiskogu 1 koosoleku.

Kõige vastutusrikkamateks ülesanneteks olid koguduse uute juhtorganite valimised ning eelarve kinnitamine.

Koguduse juhtorganitesse kuuluvad inimesed on oma ülesannete täitmisel kohusetundlikud ja aktiivsed. Kogudusetööd tehakse suure armastuse ja pühendumusega.

II. Koguduse töötajad ja nende tegevus

1. Koguduse vaimulikud: nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid (komisjonid, saadikusolemine jne); ametireisid Eestis ja välismaal; perekond, elamistingimused. Perekonnaseisuametniku õigused.

Lembit Tammsalu (44). Tel: +372 553 0045; e-mail: ltammsalu@gmail.com.

Koguduse õpetaja alates 01.05.2012.a.

01.02.2006 – 01.06.2012.a. .a. EELK Karuse Margareeta koguduse hooldajaõpetaja.

Alates 15.01.2009.a. täidab EELK Varbla Püha Urbanuse koguduse hooldajaõpetaja kohustusi.

Alates 01.05.2012.a. täidab EELK Hanila Pauluse koguduse hooldajaõpetaja ülesandeid (koguduse õpetaja 31.10.2005 – 01.05.2012.a.) ja EELK Piirsalu koguduse hooldajaõpetaja ülesandeid.

Alates 26.03.2015.a. EELK Lääne praostkonna abipraost (Konsistoriumi otsus nr 27, 07.04.2015.a.).

On praostkonna lastetöö koordinaator ja alates 01.05.2012.a. Lääne praostkonna nõukogu liige. Samuti on Lääne praostkonna ja Lääne maavalitsuse koostöökomisjoni liige.

Alates 07.05.2013.a. EELK XXIX Kirikukogu liige (EELK Konsistoriumi otsus nr 57, 07.05.2013.a.) ning alates 02.05.2017.a. EELK XXX Kirikukogu liige (EELK Konsistoriumi otsus nr 58, 02.05.2017.a.).

Alates 29.11.2017.a. EELK Revisjonikomisjoni liige (EELK Kirikukogu otsus 29.11.2017.a.).

Alates 05.05.2017.a. Kaitseleidu Lääne maleva kaplan (Kaitseleidu ülema käskkiri ne K-1.1-1/17/10873P, 05.05.2017.a.).

Töötab ka Virtsu põhikoolis ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana.

On osa võtnud praostkonna konverentsidest ja teistest töökoosolekutest.

Eelnev abielu lahutatud 02.12.2010.a. Uuesti abiellus 09.07.2011.a. Monika Tammsalu'ga (neiuna Mölder). Peres kasvavad tütar Hedi (sünd 22.03.2000.a.) ja abikaasa tütar eelmisest abielust Stina (sünd 26.05.1997.a.) ning nende ühised tütred Miina (sünd 21.02.2013.a.) ja Elli (sünd 19.05.2015.a.).

Elab EELK Hanila koguduse ametikorteris Kase 2-1, Virtsu alevik, Lääneranna vald, Pärnu maakond.

Ei ole perekonnaseisuametniku õigusi.

2. Organist: nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid. Kutsekategooria. Täiendkoolitus.

Ivi Küla (51). Tel: +372 566 47609; e-mail: ivimeister@gmail.com.

Elukoht: Männiku talu, Rehemäe küla, Lääne-Nigula vald, Läänemaa.

Täidab organisti ülesandeid ka EELK Piirsalu koguduse juures ning on alates 22.01.2017.a. Piirsalu koguduse juhatuse liige.

Põhitööd teeb Risti põhikoolis muusikaõpetajana.

Organisti kutsekategooriat ei oma.

3. Teised palgalised töötajad: nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus.

Organist töötab koguduses ja saab tasu töövõtulepingu alusel.

Teisi palgalisi töötajaid kogudusel ei ole.

4. Vabatahtlikud töötajad.

Vabatahtlike töötajajana löövad koguduseelus kaasa koguduse juhtorganite liikmed. Vabatahtlikuse alusel on käivitatud koguduse kodulehekülj internetis, millega toimetab Helve Lehtmaa.

Eelnevatel aruandeaastatel on töötanud arhiivi ja raamatukogu korrastamise töörühmad. Ilmselt võib vabatahtlikeks töötegijateks lugeda ka koguduse koorilauljad (14 inimest).

III. Jumalateenistusliku elu analüüs

1. Jumalateenistuse ülesehituse vastavus kirikus kehtivale korrale. Perikoobiread. Kohalikud tavad. Ilmikute osalemine jumalateenistuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Jumalateenistuse, s.h jutluse ajaline kestus.

Jumalateenistuse läbiviimiseks kasutatakse missa korda nr 1⁴.

Jumalateenistusel loetavad pühakirjatekstdid on võetud kirikukalendrist.

Jumalateenistuse ettevalmistamisel osaleb organist Ivi Küla, kes valib jumalateenistuse laulud.

Suurematel jumalateenistustel on ilmikutest koguduseliikmed osalenud jumalateenistusel leksioonide lugemisel.

Jumalateenistus kestab keskmiselt 65 minutit, jutlus umbes 10-15 minutit.

2. Koguduse arvuline osavõtt jumalateenistustest, kaasategutsemine erinevates osades (laulmine, palvetamine jms). Armulaua katmise sagedus ja osavõtt armulauast. Korjanduse korraldamine jumalateenistusel. Üldine kord jumalateenistustel (mis on rõõmustav, mis häirib).

Jumalateenistusest võtab osa keskmiselt 15 (2016.a. 19; 2015.a. 17; 2014.a. 20; 2013.a. 22; 2012.a. 26; 2011.a. 26) inimest. Nõ tavalisel pühapäeval on kirikulisi 6-15.

Koguduse kaasateenimine jumalateenistusel on valdavalt hea. Lauldakse julgelt, hästi loetakse kaasa usutunnistust ja Meie Isa palvet.

Aruandeaastal peeti kokku 85 (2016.a. 98; 2015.a. 103; 2014.a. 118; 2013.a. 128; 2012.a. 72) jumalateenistust, nendest armulauaga 47 (2016.a. 46; 2015.a. 52; 2014.a. 55; 2013.a. 60; 2012.a. 42) jumalateenistust.

Armulauale võeti kokku 480 (2016.a. 456; 2015.a. 541; 2014.a. 645; 2013.a. 750; 2012.a. 771) inimest. See arv ei näita tegelikult, et armulauda oleks jagatud 480-le erinevale inimesele, kuna jumalateenistusel osalevad ikka ühed ja samad inimesed.

Armulaud on kaetud igal jumalateenistusel ja ca 80% kirikulistest osaleb tavaliselt armulaual. Tavaliselt jumalateenistusel kotikorjandust ei toimu. Jumalateenistusele tulnud inimesed panevad soovi korral oma annetuse annetuskarpi.

Üldine kord jumalateenistusel on hea, midagi erakorralist ei ole juhtunud.

3. Väljakuulutatud jumalateenistuste pidamatajätmise põhjused (kui on olnud).

Väljakuulutatud jumalateenistusi pidamata ei ole jäänud.

4. Väljaspool kirikuhoonet peetavate jumalateenistuste arv ja kohad.

Väljaspool kirikut peeti aasta jooksul 18 (2016.a. 19; 2015.a. 25; 2014.a. 23; 2013.a. 17; 2012.a. 19) jumalateenistust. Jumalateenistusi peeti kalmistul, hooldekodudes Koluveres ja Ristil, Laukna lasteaias ning kogudusemajas.

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti algusega kell 11.00.

5. Muusika jumalateenistustel. Orelimärgu tase.

Kirikus peetavatel jumalateenistustel ja ametitalitustustel saadab koguduse laulu orel. Kogudusemajas ning hooldekodudes kasutatakse süntesaatorit või harmooniumi.

Organisti tase on hea, kuigi orelil mängides ei kasuta ta pedaale.

IV. Kiriklike talituste analüüs

Üldiseloomustus. Muutused talituste arvus, korras. Põhjused.

Aruandeaastal ristiti 2 (2016.a. 2; 2014.a. 1; 2013.a. 7; 2012.a. 8) ja leeritati 1 (2014.a. 2; 2013.a. 5; 2012.a. 2) inimest.

Maeti 20 (2016.a. 20; 2015.a. 17; 2014.a. 19; 2013.a. 16; 2012.a. 18) inimest. Keskmise matusetalitusel osalejate arv on 20-30 inimest, tavaliselt tellitakse 15-25 laululehte. Matusetalitustel kaasalaulmine on väga erinev – on talitusi, kus enamus inimesi laulab kaasa, aga on ka talitusi, kus õpetaja laulab päris üksinda.

22.06 istutati reformatsiooni 500-da aastapäeva tähistamiseks Tobiase parki reformatsiooniõunapuu. Õunapuu istutamist jäi meenutama ka mälestuskivi vastavasisulise tekstiga. Õunapuud ning mälestuskivi õnnistas piiskop Tiit Salumäe.

07.10 avati Kullamaa rahvuspäeva pidustuste raames kirikuesisel platsil mälestuskivi endistele Kullamaa elanikele Artur Kasterpalu'le ja Eero Veiderma'le. Mälestuskivi õnnistas aruandja.

Muid kiriklikke talitusi aruandeaastal ei toimunud.

V. Muusikatöö

Koorid/ansamblid: nimetused, osalejad, juhid, osalemine koguduse tegevuses, tegevus väljaspool kogudust (reisid jms). Oreli seisukord. Külalismuusikud.

Aruandeaastal jätkas koguduse juures tegevust segakoor.

Koori töös osales aruandeaastal kokku 14 lauljat lähemalt ja kaugemalt. Kooriharjutusi peeti 46 tundi.

Lauluga teenis koor kaasa ülestõusmispühal, nelipühal, 01.10 õp Ants Leedjärve 40-da ordinatsiooniaastapäeva tähistamise jumalateenistusel Kullamaa kirikus, lõikustänupühal, advendiaja 1. pühapäeval ning jõuluõhtu jumalateenistusel. Tavapärast esines koor enne jõuluõhtu jumalateenistust ka pooletunnise jõululaulude kontserdiga.

Lisaks eelnimetatule osales koguduse koor mujal järgmiselt:

19.02 laulis koor Märjamaa kirikus;

19.03 laulis koor Nissi kirikus;

23.04 laulis koor Rapla kirikus;

17.05 osales koor EELK laulupeo proovis Tallinna Kaarli kirikus;

28.05 laulis koor Piirsalu kirikus;

17.06 osales koor EELK laulupeol Suure-Jaanis;

16.08 toimus Kullamaal laululaager, valmistuti osalemiseks II Kullamaa Laulu- ja tantsupeol;

20.08 laulis koor II Kullamaa Laulu- ja tantsupeol;

03.09 laulis koor Kirbla kirikus;

11.11 laulis koor Vändra kiriku 230. ja oreli 130. aastapäeval nii Vändra kirikus kui sellele järgneval konverentsil Vändra raamatukogu kaminasaalis.

20.08 osales koguduse organist Ivi Küla Haapsalus koraalimaratonil.

Kullamaa kiriku orel on valmistanud orelimeister Carl August Tanton 1854. aastal.

Orel on mehhaanilise traktuuriga, ühe manuaali ja pedaaliga, 12 registriga, põhjalikult remonditud 1998.a (Christian Scheffler Orgelwerkstatt).

Oreli seisukord on hea.

Kullamaa oreli dispositsioon:

Mixtur 3 Fach M

Violon 16' P

Sub Bass 16' P

Octave 8' P

Supr. Octave 2' M

Quinte 2 2/3' M

Spitz-Flöte 4' M
Octave 4' M
Principal 8' M
Gambe 8'
Bordun 16' M
Gedackt 8' M
Koppel P

Kirikus toimusid järgmised kontserdid:

22.06 tähistati Kullamaal reformatsiooni 500-dat aastapäeva. Päev sai alguse kell 10.30, kui kiriku tornist sai kuulda **Kullamaa Muusika Sõprade Seltsi** pillimeeste poolt mängitavat äratusmuusikat.

Kell 11.00 algas kirikus muusikaline palvus, millel teenisid aruandja ja piiskop Tiit Salumäe. Muusikaga teenisid kaasa **MeelisVahar viulil ja Tiia Tenno orelil**.

Peale palvust suunduti ühiselt Tobiase parki, kus piiskopTiit Salumäe õnnistas reformatsiooni 500-ale aastapäevale pühendatud õunapuu.

Reformatsioonipäev jätkus kultuurimajas, kus ettekannetega esinesid piiskop Tiit Salumäe ja Eesti Piibliseltsi peasekretär Jaan Bärenson.

Päeva lõpetas **Tallinna poistekoori kaunis kontsert kirikus**.

30.06 toimus kirikus **Hanri Laks'i kontsert**, kus kahjuks küll oli äärmiselt vähe kuulajaid.

05.08 andis kirikus kontserdi **Estonia Seltsi Segakoor** Heli Jürgenson'i juhendamisel. Flöödil saatis Leelo Valdsaar, soolot laulis sopran Leila Roos, kontserdi muusikaline juht oli Maaja Roos.

11.08 toimus kirikus **Tallinna XXXI Rahvusvahelise Orelifestivali** raames orelikontsert. Esines Agnieszka Komecka.

01.10 andsid rahvusvahelise muusikapäeva raames kirikus kontserdi **organist Andres Uiho ja kontratenor Ka Bo Chan**.

07.10 teenis Kullamaa Rahvuspäeva jumalateenistusel kaasa **Kaitseliidu Tallinna Maleva puhkpilliorkester**.

VI. Hoolekande- ja hingehoiutöö

1. Kodukülastused: külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Õpetaja poolt külastati kodusid 3 korral. Külastused on toimunud erinevatel põhjustel, enamasti on selleks olnud mõni tähtpäev, lein või muu sündmus inimese elus. Õpetajapoolsed külastused on toimunud enamasti vastavalt vajadusele, erilist regulaarsust ei ole välja kujunenud.

2. Haiglad ja hoolekandeesutused (vanadekodud, lastekodud): külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Koguduse alal tegutsevad Koluvere holdekodu ja Risti hooldekodu.

Koluvere hooldekodus elavad arengupeatusega ja vaimsete haigustega inimesed. Risti hooldekodus elavad vanemad inimesed, kes kõrgest east ja halvenevast tervisest tingituna üksi ei suuda eluga toime tulla.

Koguduse õpetaja on kumbagi hooldekodu külastanud jumalateenistuste pidamiseks ülestõusmispühade ja jõulude ajal.

Koluveres on pidanud sealne tegevusjuht Kätlin Korjas regulaarselt hingehoiutundi, millest võtab osa umbes kümnekond hoolealust.

3. Suhted teiste sotsiaalasutustega.

Teisi sotsiaalasutusi koguduse territooriumil ei tegutse. Vajadusel on olnud tööalaseid kontakte valla sotsiaaltöötajaga.

4. Materiaalne toetamine (näiteks humanitaarabi jagamine jne).

Kogudus on saanud humanitaarabi sõpruskoguduselt Soomest Raahest ja on seda sümboolse annetuse eest jaganud soovijatele.

VII. Laste-, noorsoo- ja kasvatustöö

1. Lastetöö korraldamine koguduses. Pühapäevakool. Lastetöö tegijate ettevalmistus.

Aruandeaastal koguduse juures pühapäevakool ei kogunenud ja muud süstemaatilist lastetööd ei toimunud.

Eraldi lastetöö tegijat kogudusel ei ole. Keeruline on leida vajaliku ettevalmistusega ning motiveeritud inimest, kes oleks valmis koguduse juures lastega töötama.

2. Leerikool. Leeriõpetamise kava. Konfirmeeritute osalemine koguduse tegevuses pärast leerikursust.

Aruandeaastal anti 2 leiritundi. Leeriõppijaks oli kohalik kultuurijuht Loit Lepalaan. Tegemist oli suuresti iseõppeprotsessiga.

Varasematel aastatel õnnistatute osavõtmine koguduse elust on väga erinev.

Tihti asutakse mujale õppima ja hiljem ka elama ning kontakt kodukogudusega jääb nõrgaks. On hea kui mingil ajal tuleb kirikutähe nõudmine ja sellega teatatakse oma üleminekust teise kogudusse. Järelikult on siis inimesel tekkinud vähemalt kontakt sealse kogudusega.

3. Noorsootöö. Koguduse noorterühma suurus, kooskäimise aktiivsus. Noortele suunatud ürituste järjepidevus. 16–25-aastaste noorte osakaal koguduse tegevuses osalejate hulgas.

Noortetöö koguduses puudub.

Nii koguduses kui väljaspool annab tunda noorte vähene huvi konkreetse tegevuse suhtes. Aktiivsemate jaoks on valik suur ja tuleb valida mitmete võimaluste vahel, kuid paljud noored ei huvitu õieti mitte millestki.

Noortetöö vajaks eriharidusega spetsialisti, kuid kogudusel kahjuks puuduvad majanduslikud võimalused sellise inimese palkamiseks.

4. Suhted kooliga (usu- ja religiooniõpetuse tunnid, loengud jms).

Suhted koguduse alal tegutsevate koolidega on tagasihoidlikud. Üheski koolis usuõpetust ei anta.

Lapsi ja noori näeb jumalateenistustel ainult vahete-vahel ja ka siis enamasti koos vanematega.

Positiivselt tuleb ära märkida Kullamaa Keskkooli pikaajalist tava pidada kirikus kooli jõulujumalateenistus, millega lõpetatakse ka 2. õppeveerand.

5. Piiblitunnid. Järjepidevus, osavõtjate hulk, teemad.

Aruandeaastal piiblitunde ei toimunud. Võib-olla oli põhjuseks vaimuliku poolt pakutud aja- või koha mittedobimise, võib-olla midagi muud.

Aruandeaastale eelnenud aastal toimusid piiblitunnid Laukna lasteaia ja raamatukogu ruumides. Tundidest võttis osa 5 inimest.

Käsitletavad teemad kerkisid esile osalejate küsimustest ja teemapüstitustest (küsimused elust enesest) ja käsitletud sai ka VT alglugusid ja nendes kajastuvat teoloogilist mõtet.

6. Täiendkoolitus koguduse töötajatele.

Allakirjutaja osales aruandeaastal järgmistel koolitustel:

- 22.03.2017 – Kaitseliit, „Kaplanite orientatsioonikursus“ (tunnistus ilma numbrita);
- 08.09.2017 – Muinsuskaitseamet, „Kalmistu- ja matusekultuur“ (tõend ilma numbrita);
- 02.10 - 06.10.2017 – Kaitseliit, „Kaitseliidu kaplanite täiendkoolitus“, (tunnistus ilma numbrita);
- 23.10.2017 – koolitusfirma Edison, „Kool kui muutunud õpikäsituse elluviija: Meie meeskonna tugevused“ (tunnistus ilma numbrita).

Täiendkoolitusi teistele koguduse töötajatele aruandeaastal ei toimunud.

7. Täiendkoolitus koguduse liikmetele.

Täiendkoolitusi koguduse liikmetele aruandeaastal ei toimunud.

VIII. Evangelisatsiooni- ja misjonitöö

Väljapoole kogudusest suunatud kuulutustöö korraldus, töötajad. Misjonitöö meetodid ja tulemuslikkus.

Evangelisatsiooni ja misjonitöö kohalt saab välja tuua väga erinevaid ettevõtmisi: Jõuluõhtu jumalateenistus; surnuaiapäeva; kiriklikud talitused, millisteks on kahjuks enamasti matused; kirikukontserdid; humanitaarabi jagamine; kodukülastused ja hingehoidlikud jutuajamised.

Ilmselt kannab misjonaarset iseloomu ka suvekuudel laupäeviti-pühapäeviti Teeliste Kirikute projekti raames kirikuuste avatuna hoidmine. Külaliste vastuvõtmisega kirikuustel olid seotud paljud vabatahtlikud, kes ei pidanud paljaks ohverdada oma suvest üht või kaht päeva, et teenida oma kaasteelist.

Evangelisatsioonitöö juures tooksin esile ka ajakirja „Scripta Annalia. Lääne praostkonna aastakirjad“ kihelkonna inimestele jagamise.

Koguduse õpetaja tellis aruandeaastal mõnele koguduse liikmele ajalehe „Eesti Kirik“. Varasematel aastatel on koguduse poolt kirikuleht tellitud ka Kullamaa vallavalitsusele. Aruandeaasta lõpus aga jäi see tellimus tegemata, seda seoses määramatuse olukorraga, mis tulenes valdade ühinemisest ning iseseisva Kullamaa valla kadumisest.

Kristliku kirjanduse/ajakirjanduse lugejate hulk on paraku tagasihoidlik ja raamatukogud ei pane oma niigi tagasihoidlikke rahalisi vahendeid sellise kirjanduse alla.

Pereraadios on eetris aruandja poolt koostatud saade *Sisemaailmad*. Saade on leitav veebis aadressil:

http://www.pereraadio.ee/uus/index.php?option=com_content&view=article&id=2780%3Asisemaailmad&catid=21%3Aarhiiv&Itemid=1.

Saade on eetris kuu kolmandal reedel kell 20.00 ning on korduses ka laupäeval ja pühapäeval. Tegemist on saatega, kus aruandja loeb vaheldumisi muusikaga vaimulikke meditatiivseid tekste.

Eelnevatel aastatel on olnud ilusaks tavaks koos vallaga advendiküünla süütamine. Kirikust altariilt võetud tuli on viidud vallamaja ette, kus on olnud sõnavõttud ja väike kontsert ning seejärel on pandud valla jõulukuusel tuled põlema.

Aruandeaastal aga taolist tseremooniat ei olnud, advendiküünal sai süüdatud ning adventituli soovijatele laiali jagatud esimese adventi hommikul jumalateenistusel.

Õpetaja on osalenud teistelgi valla poolt korraldatud üritustel (vabariigi aastapäev, võidupüha, eakate jõulupuu, kultuuritegelaste mälestuspäevad) kus on soovitud vaimuliku sõnavõttu.

Hea koostöö on kultuurimajaga ja valla kultuurijuht Loit Lepalaan'ega.

IX. Avalikud suhted

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega. Kirjastustegevus. Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest. Kodulehekülge internetis. Vaimuliku kirjanduse ja ajakirjanduse levitamine ja loetavus koguduse keskel.

Koguduse suhted kirikliku ajakirjandusega on olnud valdavalt ühepoolsed – ollakse lugejad. Aruandja on kirjutanud kohalikule vallalehele mõne mõtiskluse ja sõnavõtu.

Maakonnalehes „Lääne Elu“ ja Märjamaa valla lehes ilmub jooksvalt jumalateenistuste toimumise kohta informatsiooni.

Iseseisva kirjastustegevusega kogudus ei tegele, küll aga avaldati kirjatükke koguduse elu kohta praostkonna aastaajakirjas „Scripta Annalia“.

Koguduse liikmete ja teiste inimeste informeerimine koguduse tegemistest toimub kirjalike teadetega, mis on üles pandud kohalikele teadetetahvlitele ja kiriku teadetetahvlile. Samuti liigub informatsioon nõu suust-suhu meetodil.

Kogudusel on oma kodulehekülge internetis, aadressil www.eelk.ee/kullamaa/.

See on andnud hea võimaluse levitada informatsiooni ja teavet koguduse kohta ka e-keskkonnas. Kodulehekülge administreerimisega tegeleb koguduse nõukogu liige Helve Lehtmaa.

Aruandeaastal külastas koguduse kodulehte 1584 külastajat ja sooritati 4565 vaatamist. Geograafiliselt kaugeimad koduleheküljed toimuvad USA-st. Kodulehte külastati ka Suurbritanniast, Soomest, Venemaalt, Rootsist, Saksamaalt, Lätist, Kanadast ja Austriast.

Ajalehe „Eesti Kirik“ tellijaid saab üles lugeda kahe käe sõrmedel. Kui leht käib ühte peresse, siis käib see tegelikult käest kätte ja nii loeb seda suurem ring inimesi kui tellimuste arv näitab.

Ajaleht on paljudele koguduse liikmetele tellitud koguduse kaudu. Nooremad inimesed loevad ilmselt kirikulehte mingil määral ka internetist.

Mõningal määral kuulatakse meie kihelkonna territooriumile levivaid kristlikke raadiojaamasid, kirikuelu saateid Vikerraadiost ja vaadatakse vastavasisuliselt saateid televisioonist.

X. Majanduselu

Kirikuhoonete, kinnis- ja muu vara seisukord ja kasutamine. Tulude ja kulude üldülevaade, hinnang majanduslikule olukorrale ja tulevikuväljavaated. Olulised laenud ja võlad. Palgad ja töötajate majanduslik toimetulek.

Kogudusele kuuluvad kirik, uus pastoraat koos juurdekuulava majandushoonega, endised sulaste- ja palvemaja.

Hoonete seisukord on erinev. Kiriku ja uue pastoraadi puhul on see rahuldav, ka sulastemaja on enam-vähem rahuldavas seisukorras. Kõige kehvemas seisus on vana palvemaja. Selle remondi otstarbekus on küsitav.

Vana pastoraadi kompleks läks 2009.a. hoonestusõiguselepinguga MTÜ Kullamaa kihelkonnamuuseum kasutusse. Hoonete juures on tehtud korrastustööd ning käib projekteerimine nende kasutusele võtuks.

Uue pastoraadihoone juures on vaja välja vahetada nüüdseks amortiseerunud keskküttekatel ja on vaja teha väiksemaid remonttöid radiaatorite juures (reguleerimiskraanide väljavahetamine ja lekkekohtade likvideerimine). Selgust tuleb saada maaküttesüsteemi töö efektiivsuses.

Samuti vajab pastoraadihoone fassadide- ja vundamendi soojustamist.

Kogudus on jõudumööda eelnimetatud töödega ka tegelenud, aga nõu jooksvalt laekuvatest tuludest jääb nende tööde tegemiseks vajaka. Seetõttu on maja küttesüsteem veest tühjaks

lastud ja talveperioodiks jääb maja kogudusepoolt kütma õhksoojuspump. See jõuab koguduse ruumid hoida enam-vähem talutavalt soojad. Nii toimuvadki talvisel perioodil jumalateenistused kogudusemaja saalis.

Novembris toimus kogudusemaja saalis sanitaarremond, mille käigus vahetati välja valgustid ning pahteldati ja värviti seinad. Ruum sai uue ja kauni ilme.

Kirikusse valmisid õmblusfirmas OÜ Just4u uued kirikutekstiilid. Tekstiilide valmimiseks annetasid raha Soome sõpruskogudus Raahes ning koguduse liige Urve Põldoja. Suur tänu lahketele annetajatele.

Kevadel sai arboristidest spetsialistide abiga kirikuaiast maha võetud kaheksa ohtlikku puud. Raha puude mahavõtmiseks sai kogudus osaliselt Muinsuskaitseametist.

Muu ajaloolise ja kultuurilise väärtusega vara seisukord on üldiselt hea.

Kiriku jaoks on valminud Rändmeister OÜ-lt katuse renoveerimise projekt. Renoveerimistööde teostamiseks aga raha ei ole.

Kogudusele laekus aasta jooksul 20 151.-.

Kulusid oli kokku 23 489.-.

Keskmine liikmeannetus ühe liikmeannetaja kohta oli 52.- (2016.a. 46.-; 2015.a. 44.-; 2014.a. 41.-; 2013.a. 37.-; 2012.a. 34.-; 2011.a. 29.-).

Kogudus suudab rahuldada oma toimimiseks hädapärased vajadused.

Koguduse töötajate palgad ei ole konkurentsivõimelised mujal töökohtadel makstavate palkadega.

Kogudusel võlgasid ega liisinguid ei ole.

XI. Visitatsioonid ja revideerimised

1. Praosti ja piiskopi visitatsioonid, tulemused, vastukajad.

Praosti ja piiskopi visitatsioone aruandeaastal ei toimunud.

2. Riiklikud revideerimised ja kontrollid (maksuamet, muinsuskaitse, päästeamet jt).

Riiklikke revideerimisi ja kontrole aruandeaastal ei toimunud.

XII. Koguduse suhted teiste institutsioonidega

1. Suhted kohaliku omavalitsusega.

Koguduse suhted kõigi kolme kohaliku omavalitsusega on olnud head. Kõige tihedam on kontakt loomulikult Kullamaa vallaga.

Kullamaa vald on meeleldi toetanud koguduse tegevust rahaliselt (igal aastal eraldab vald eelarvest 1000.- Teeliste kiriku projekti raames kiriku uste avatud hoidmiseks) ja teinud kogudusega koostööd mitmete ürituste korraldamisel.

Üheskoos vallaga toimus advendiküünla süütamine, mis on siiani olnud Kullamaa rahvale toredaks ühiseks ürituseks. Üheskoos vallaga tähistatakse vabariigi aastapäeva ja Võidupüha.

Kohalik omavalitsus on olnud suureks abiks kirikuümbruse korrastamisel.

Aktiivselt on kogudusega suhelnud ning üheskoos üritusi aidanud korraldada valla kultuurijuht Loit Lepalaan.

Aruandeaasta veebruaris autasustas Kullamaa Vallavalitsus aktiivset koguduse juhatuse liiget Merike Strööm'i Kullamaa vapimärgiga.

17.06 andis Kullamaa Vallavalitsus Kullamaa valla 25-da aastapäeva puhul koguduse nõukogu liige Kersti Lipu'le Kullamaa Vapimärgi.

22.06 istutati koostöös vallaga Tobiase parki reformatsiooni 500-da aastapäeva õunapuu. Õunapuu ja vastavat sündmust meenutava mälestuskivi õnnistas piiskop Tiit Salumäe.

Riigi tasandil läbiviidava haldusreformi käigus toimus aruandeaasta sügisel suur valdade liitumine – Lääne-Nigula vallaga liitusid Kullamaa vald, Nõva vald, Martna vald ja Noarootsi vald.

Tekkinud valla suuruseks saab 1425 ruutkilomeetrit ja elanike arvuks ca 7300 inimest. Kuidas või kas mõjutab valla suurenemine koguduse ja omavalitsuse koostööd, näitab aeg. Lootustandev on aruandja senine koostöökogemus Lääne-Nigula vallajuhtidega. Valla ja kohalike koguduste koostöö korraldamiseks on loodud koostöötoimik, kuhu kuuluvad koguduste esindajad, valla kultuurijuht ja vallavanem. Kokkusaamiste sageduseks on olnud keskmiselt kord kvartalis.

Lääne-Nigula vallaga on suhted seotud rohkem õpetaja Piirsalu koguduse teenimise kaudu. Märjamaa vallaga on tihedam kontakt juhatuse liige Margus Jehe'l, kes elab Märjamaa valla territooriumil ja kuulub Märjamaa vallavalitsusse.

Rapla maavalitsus on mitmel aastal kutsunud koguduse õpetajat ja juhatuse esimeest osa võtma maavalitsuse ja vaimulike nõupäevast.

2. Suhted teiste konfessioonidega.

Koguduse territooriumil ei ole teiste konfessioonide tegutsevaid kogudusi, kuid siin elab üksikuid teistesse konfessioonidesse kuuluvaid inimesi. Kontaktid nendega on olnud juhuslikku laadi.

3. Suhted praostkonnaga (teiste kogudustega ja praostkonna keskusega).

Suhted praostkonnaga on olnud tõised, põhiliselt peab praostkonnaga sidet koguduse õpetaja. Koguduse õpetaja on ka praostkonna lastetöö koordinaator ja praostkonna nõukogu liige. Samuti on Lääne praostkonna ja Lääne maavalitsuse koostöökomisjoni liige. Alates 26.03.2015.a. EELK Lääne praostkonna abipraost (Konsistooriumi otsus nr 27, 07.04.2015.a.).

31.03 kogunes Kullamaal kultuurimaja saalis Lääne praostkonna sinodikoosolek.

22.06 istutati koostöös vallaga Tobiase parki reformatsiooni 500-da aastapäeva õunapuu. Õunapuu ja vastavat sündmust meenutava mälestuskivi õnnistas piiskop Tiit Salumäe.

4. Suhted teiste kiriklike, usuliste ja muude organisatsioonidega (Eesti Piibliselts, NMKÜ, Eesti Evangeelne Allianss, jne)

Teiste kiriklike organisatsioonidega olid suhted aruandeaastal tagasihoidlikud. Paar koguduse liiget on teinud Eesti Piibliseltsile jõulumarkide eest annetuse.

Koguduse õpetaja on tellinud mitmele koguduse liikmele EELK Misjonikeskuse ajakirja „M-failid“ ja mitmele koguduse liikmele ajalehe „Eesti Kirik“.

5. Suhted sõpruskogudustega: kogudused, suhtlemise laad, intensiivsus.

Kogudusel on kaks sõpruskogudust Soomes: Raahe kogudus, mille koosseisu kuulub nüüd endine Pattijoki kogudus ja Pyhäjoki kogudus.

On ka sõpruskogudus Rootsis Uddevallas Herrestadi pastoraat (Herrestadi ja Skredsviki kogudused). Viimasega aruandjal kokkupuuteid olnud ei ole. Kontakti pidas eelmine koguduse õpetaja Ants Leedjärv.

2009. aastal tekkis kogudusel kontakt Dampi kogudusega Saksamaal, aga sellegi kogudusega on Kullamaal õpetaja vahetumisega seoses kontaktid vaibunud.

Tihedam on kontakt Soome kogudustega e-posti või telefoni teel. Soomest on saadetud humanitaarabisaadetisi, mida siis siinpool on sümboolse annetuse eest jagatud.

Väga palju on kogudust aidanud perekond Mari-Kaarina ja Tapio Hiltunen Pattijoelt.

Jõulude eel saadeti Soomest meie kogudustele sealsete inimeste poolt komplekteeritud jõulupakid.

XIII. Koguduse liikmed

1. Muudatused koguduse koosseisus ja selle põhjused (suurenenud, vähenenud, muudatused vanuselises ja soolises koosseisus jne).

Koguduse annetajaliikmete arv vähenes aruandeaastal eelmise aasta 181-lt 156-le.

Ilmselt võib ütelda, et võrreldes eelmise aastaga suurt tagasilangust toimunud ei ole, kuna aruandeaastal saadeti ajast igavikku aruandjale teadaolevalt 14 koguduseliiget.

2016.a. oli Kullamaa vallas 1 104 elanikku ja Läänemaal tervikuna 24 948 elanikku. Aruandeaasta kohta vastavat võrreldavat statistikat teha on raske, kuna aruandeaasta lõpul liitus haldusreformi käigus Kullamaa vald Lääne-Nigula vallaga ning suur osa Läänemaast (Hanila ja Lihula vald) läksid Pärnu maakonna koosseisu.

Küll saab eelnevate aastate statistikale tuginedes tõdeda, et kümne aasta jooksul, 2007-2017 on Läänemaa elanike arv vähenenud 3 287 (28 235-lt 24 948-le) inimese võrra ja Kullamaa elanike arv 227 (1 331-lt 1 104-le) inimese võrra. Märjamaa valla elanike arv on kümne aasta jooksul vähenenud 850 (7 401-lt 6 551-le) inimese võrra.

Koguduseliikmete ehk hingede koguarv võib olla umbes 600 ümber.

Vanuseliselt on ülekaalus kesk- ja vanemaealised inimesed ning sooliselt naised.

2. Liikmete vahekord kaasinimestega.

Koguduseliikmete vahekord kaasinimestega tundub olevat igati hea. Ei ole teada erilisi lahkkelisid usulise kuuluvuse pinnal. Ollakse üsna ükskõiksed selle suhtes, kes kuulub kogudusse, kes mitte.

3. Liikmete vahekord teiste konfessioonide liikmetega (oikumeeniline tegevus).

Koguduse alal ei ole teiste konfessioonide tegutsevaid kogudusi. Elab vaid üksikuid teistesse konfessioonidesse kuuluvaid inimesi.

Erilist oikumeenilist tegevust kohapeal arendatud ei ole.

4. Liikmete kodune elu (kas on mõlemad abielupooled koguduse liikmed, kui palju on laulatatud abielusid, lastega pered, perede materiaalne olukord, perede side kogudusega, kõlbeline olukord, pahed jne).

Koguduseliikmeid on väga erinevas eas ja peresuhtes ning seepärast on nende elu üheselt kirjeldada raske.

Pensioni saavad eakad inimesed elavad, kes koos lastega, kes tuleb oma eluga üksi toime või elatakse kahekesi. Kuigi viimasel ajal ei ole pensionid nimetamisväärselt tõusnud, tulevad pensionärid oma eluga siiski enam-vähem toime.

Raskem on tööeliste inimeste olukord. Aastaid kestnud majanduslik surutis on oma jälje jättnud kõikide inimeste elule.

Keerulised majandusolud on tekitanud olukorra, kus inimese elu- ja töökoht võivad asuda üksteisest üsna kaugel. Seetõttu on neid peresid, kus näiteks pereisa töötab väljaspool elukohta. On hea kui pereisa jõuab igal nädalalõpul kodus käia. Välismaal töötavate inimeste puhul on see vahe tavaliselt pikem. Nii on olemas oht mitmesuguste pereprobleemide tekkimiseks.

Nooremate inimeste puhul annab tunda üldiselt levinud perekonnaelu (abielu) alahindamine. Elatakse küll vabalt koos, kuid tihti jäetakse senine kooselu sinnapaika ja minnakse uue partneri juurde.

Siiski on neid peresid, kus traditsioonilised pereväärtused on hinnatud ja neist kinni peetakse. Tavaliselt on tugevamate pereväärtustega inimestel ka parem side kogudusega. Tegelikult ei ela ju koguduseliikmed muust ühiskonnast isoleerituna ja seepärast annavad ühiskonna probleemid vähemal või rohkemal määral tunda ka koguduseliikmete elus.

XIV. Hinnang ja muud tähelepanekud

Suuremad tööd, tähtpäevad, külalised jne.

Hinnang koguduse, tema organite ja oma aastategevuse kohta.

Tähelepanekud, probleemid ja ettepanekud koguduse, praostkonna, kiriku ja kogu rahva kohta.

Hinnangute ja muude tähelepanekute osas peab tõdema, et aruandeaastale jättis kindlasti oma veidi segasevõitu jälje riigi tasandil läbi viidud haldusreform. Iseseisev Kullamaa vald sai ajalooks, sest ühines Lääne-Nigula vallaga. Tõsi küll, Kullamaa jäi veel osavalla staatusesse. Kuidas uutes tingimustes koguduse ning osavalla suhtlus kulgema hakkab, eks seda näitab aeg.

Inimeste juttudes ja suhtumises oli aga tunnetatav suur segadus ja ehk isegi suisa hirm või käegalöömine.

Aruandeaastal koguduses toimunut vaadates saab aruandja rõõmuga tõdeda, et ehkki me oleme väikesed, on siiski toimunud päris palju.

Eraldi tahan ära märkida koguduse organisti Ivi Küla ustavat teenimist. Aruandeaastal on Ivi suutnud koguduse kooriliikmeid eriliselt innustada. Koor on käinud märkimisväärselt palju (10-l korral!) kaasa teenimas väljaspool kogudust.

Hea meel on uutest koguduse juhtorganite liikmetest, kes suure ustavuse ning armastusega on kogudusetöö kallale asunud. Ühtlasi tahan tänada kõiki endiseid juhtorganite liikmeid tehtud töö ja nähtud vaeva eest ning soovida Teile jätkuvat Taevase Isa õnnistust.

Seoses koguduse juhtorganite korraliste valimistega peab esile tooma ka kurioosset juriidilist olukorda, mis tekkis peale valimisi. Nimelt ei ole Harju Maakohtu poolt uut juhatuse koosseisu registrikaardile kantud. Kohtu poolt on viidatud teatud puudustele valimisdokumentides (kogudus on omaltpoolt kõik dokumendid Konsistooriumile esitanud vastavalt kirikuseaduses kehtestatud nõuetele). Kohtuga suhtleb selles osas Konsistooriumi vastav ametnik.

Sisuliselt on tegemist laiema vaidlusega kohtusüsteemi ja kirikute (EELK kõrval ka teised konfessioonid) vahel, milles Kullamaa kogudus on kahetsusväärselt jäänud kohtuhammasrataste vahele.

Aruande kirjutamise ajaks (2018.a. jaanuar) ei ole kirjeldatud probleemile lahendust saavutatud, mis omakorda tähendab, et kogudust juhib praegu riigi silmis selleks õigusi mitteomav juhatuse. Allkirjaõiguslik on antud hetkel allakirjutanu, teiste juhatuse liikmete volitused on kas lõppenud või ei ole veel registrikaardi kande mõttes jõusse astunud.

Aruandeaastal toimus Kullamaa koguduses järgmist:

02.02 külastas Kullamaad Eesti Piibliseltsi peasekretär Jaan Bärenson ja Saksa Piibliseltsi rahvusvaheliste projektide juht Horst Schauembrand abikaasaga. Toimus vallavanema vastuvõtt ja vestlusring infovahetuseks ja koostöövõimaluste leidmiseks. Külastati Kullamaa

kultuurimaja ja kirikut. Jaan Bärenson ja Loit Lepalaan andsid külalistele ülevaate kiriku osast Kullamaa aja- ja kultuuriloos.

Vabariigi aastapäeval tunnustas Kullamaa Vallavalitsus aktiivset koguduse juhatuse liiget Merike Strööm'i Kullamaa vapimärgiga.

Märtsis toimusid korralised koguduse jutorganite valimised.

31.03 kogunes Kullamaal Lääne praostkonna sinodikoosolek.

Aprilli teises pooles olid kiriku juures ametis arboristidest spetsialistid Märjamaalt. Spetsiaolistide poolt sai kirikuaiast maha võetud kaheksa ohtlikku puud. Kuigi puude langetamise tegelik vajadus on veel paar korda suurem, sai selleks korraks koguduse rahaline ressurss ammendatud ja järgmised ohtlikud puud jäävad ootama oma aega. Annaks Jumal, et kevad-sügisesed tormituuled mõnda puud enne maha ei murraks.

Raha ohtlike puude langetamiseks eraldas kogudusele Muinsuskaitseamet.

05.05 sai koguduse õpetaja Lembit Tammsalu'st Kaitseliidu Lääne maleva kaplan.

17.06 andis Kullamaa Vallavalitsus Kullamaa valla 25-da aastapäeva puhul koguduse nõukogu liige Kersti Lipu'le Kullamaa Vapimärgi.

22.06 tähistati Kullamaal reformatsiooni 500-dat aastapäeva. Päev sai alguse kell 10.30, kui kiriku tornist sai kuulda Kullamaa Muusika Sõprade Seltsi pillimeeste poolt mängitavat äratusmuusikat.

Kell 11.00 algas kirikus muusikaline palvus, millel teenisid õp Lembit Tammsalu ja piiskop Tiit Salumäe. Muusikaga teenisid kaasa MeelisVahar viiulil ja Tiia Tenno orelil.

Peale palvust suunduti ühiselt Tobiase parki, kus piiskopTiit Salumäe õnnistas reformatsiooni 500-ale aastapäevale pühendatud õunapuu.

Reformatsioonipäev jätkus kultuurimajas, kus ettekannetega esinesid piiskop Tiit Salumäe ja Eesti Piibliseltsi peasekretär Jaan Bärenson.

Päeva lõpetas Tallinna poistekoori kaunis kontsert kirikus.

30.06 toimus kirikus Hanri Laks'i kontsert, kus kahjuks küll oli äärmiselt vähe kuulajaid.

05.08 andis kirikus kontserdi Estonia Seltsi Segakoor Heli Jürgenson'i juhendamisel. Flöödil saatis Leelo Valdsaar, soolot laulis sopran Leila Roos, kontserdi muusikaline juht oli Maaja Roos.

Juunis-juulis-augustis osales kogudus projektis Teeliste Kirikud ning kiriku ukсед olid nädalavahetusesti teelistele avatud. Aitäh kõikidele vabatahtlikele, tänu kelle hoolivusele kirik avatud oli.

11.08 toimus kirikus Tallinna XXXI Rahvusvahelise Orelifestivali raames orelikontsert. Esines Agnieszka Komecka.

20.08 osales koguduse organist Ivi Küla Haapsalus koraalimaratonil.

01.10 ütles kogudus tänujumalateenistusel tänu koguduse eelmisele õpetajale Ants Leedjärv'ele ja tema abikaasale organist Tooni Leedjärv'ele nende pika ja ustava teenimise eest. Ants ja Tooni tulid Kullamaale kogudust teenima oktoobris 1977.a.

Õhtul andsid rahvusvahelise muusikapäeva raames kirikus kontserdi organist Andres Uibo ja kontratenor Ka Bo Chan.

08.10 Rahvuspäeval õnnistas õp Lembit Tammsalu kalmistuesisele alale püstitatud mälestuskivi Artur Kasterpalu'le ja Eero Veiderma'le.

Novembri alguses sai kogudusemaja saalis tehtud sanitaarremont, mille käigus värviti saali seinad ja korrastati elektrisüsteemi.

30. jaanuar AD 2018

Lembit Tammsalu
Koguduse õpetaja

Lisad:

1. Statistilise aastaaruande A ja B osa

2017. aasta statistiline aruanne
Lääne praostkond
EELK KULLAMAA PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

A-osa**1. JUMALATEENISTUSED**

1.1	Pühapäevaseid ja pühade jumalateenistusi peeti	48 korda
1.2	Keskmiselt võttis jumalateenistustest osa	15 inimest
1.3	Armulauga jumalateenistusi peeti	47 korda
1.4	Armulauale võeti	480 inimest
1.5	Kirikukontserte peeti	8 korda
1.6	Teenistusi peeti kokku	85 korda
1.6.1	korriline abiline (abiõp, diakon, praktikant, jutlustaja)	0 korda
1.6.2	keegi teine	6 korda
1.7	Kõigil teenistustel ja ametitalitustel osales kokku	2710 inimest

2. AMETITALITUSED

2.1	Ristiti	2 inimest
2.2	Leeritati	1 inimest
2.3	Laulatati	0 paari
2.4	Abielu registreeriti	0 korral
2.5	Maeti	20 inimest
2.6	Kodust armulauda jagati	9 inimesele
2.7	Muid talitusi peeti	2 korda
2.8	Kodusid külastati	3 korda
2.9	Palvusi vanglas, haiglas, hoolekandeesutuses peeti	17 korda

3. LASTE- JA NOORTETÖÖ, USUÕPETUS NING MUUSIKATÖÖ

3.1.1	Lastetöös osales	0 last
3.1.2	Laste- ja pühapäevakoolitööd juhendas	0 õpetajat
3.1.3	Pühapäevakoolitunde peeti	0 tundi
3.1.4	Lastelaagri(te)s osales	0 last
3.2.1	Leeriõpetust anti	2 tundi
3.2.2	Leerilaagri(te)s osales	0 leerilast
3.3.1	Noortetööd juhendas	0 õpetajat
3.3.2	Noortetunde peeti	0 tundi
3.4.1	Muusikatöös osales	14 inimest
3.4.2	Muusikatöös osales eestvedajatena	1 muusikut
3.4.3	Muusikakollektiive oli	1 kollektiivi
3.4.4	Kooriharjutusi peeti	49 tundi

3.5	Kogudusetöös osales vabatahtlikena	21 inimest
4.	KOOSOLEKUD	
4.1	Nõukogu koosolekuid peeti	2 korda
4.2	Täiskogu koosolekuid nõukogu ülesannetes peeti	1 korda
4.3	Juhatuse koosolekuid peeti	1 korda
5.	LIIKMED	
5.1	Liikmeid kokku	600 inimest
	Kõik kogudusse ristimise ja konfirmatsiooni läbi vastuvõetud ning teistest EELK kogudustest üle tulnud liikmed (s.h ristitud lapsed)	
5.2	Annetajaliikmeid oli kokku	156 inimest
	Liikmemaksu või -annetuse tasujaid	
5.3	Täiskogu liikmeid oli kokku	156 inimest
	Koguduse liikmed, kes on aruandeaastal käinud vähemalt üks kord armulaul ja tasunud liikmemaksu (-annetuse)	

B-osa

6.	ALGSALDO	
6.	Rahaline saldo aruandeperioodi alguses	11377,22 eurot
7.	TULUD	
7.1	Laekus kokku	20151,16 eurot
7.2	Laekumised koguduse moodustatud allasutustele	0 eurot
7.3	Liikmeannetustest laekus	8098,97 eurot
7.4	Korjandustest laekus	5645,52 eurot
7.5	Ametitalitustest laekus	2574 eurot
7.6	Kohalikult omavalitsuselt ja riigilt laekus	1000 eurot
	s.h tegevustoetus	1000 eurot
7.7	Tulu kinnisvarast	180 eurot
7.8	S.h kinnisvara müük	0 eurot
7.9	Sponsorite annetused	0 eurot
7.10	Välisannetused ja toetused sõpruskogudusest	2630 eurot
7.11	Projektide toetuseks laekus	0 eurot
7.12	Muud tulud	22,67 eurot
7.13	Laenud	0 eurot
8.	KULUD	
8.1	Kulutusi kokku	23486,68 eurot
8.2	Töö- ja teenistustasud (bruto)	6915 eurot
	s.h vaimulikele makstav teenistustasu (bruto)	4644 eurot
8.3	Riigimaksud töö- ja teenistustasudelt	2300,87 eurot
8.4	Maamaks	76,75 eurot
8.5	Kulutused kinnisvarale	8911,37 eurot
8.6	Kulutused transpordile	2190,83 eurot
8.7	Kantselei kulud	737,51 eurot
8.8	Kulud lastetööle	0 eurot
8.9	Kulud noortetööle	0 eurot
8.10	Kulud diakooniatööle	0 eurot

8.11	Kulud muusikatöole	392,50 eurot
8.12	Kirikukassamaks	866,99 eurot
8.13	Solidaarsusmaks	433,48 eurot
8.14	Praostkonnakassamaks	520,20 eurot
8.15	Muid kulutusi	141,18 eurot
8.16	Laenude ja liisingute tagasimaksed koos intressidega	0 eurot
9.	LÕPPSALDO	
9.1	Rahaline saldo aruandeperioodi lõpus	8041,70 eurot

Lembit Tammsalu
Koguduse õpetaja
30.01.2018.a.